

Svätyňa

Autorka ↘ Tamara Kametani

Kurátorka ↘ Dominika Kuchynková

Trvanie výstavy ↘ 2. decembra 2022 – 29. januára 2023

Miesto konania ↘ Galéria mladých

Vernisáž ↘ 1. decembra 2022 o 18.00 hod.

Velvícia podivná je považovaná za žijúcu fosíliu medzi rastlinami. Je to nesmierne vytrvalý, nenáročný, odolný a vždyzelený endemit Namibskej púšte, ktorý rastie výlučne v extrémnych podmienkach. Navyše, dokáže prežiť v tomto nemilosrdnom prostredí púštného ekosystému stovky rokov, preto jej pomenovanie v afrikánčine v preklade znamená „dva listy, ktoré neumierajú“.

Hoci možno nemá najvládnejší vzhľad (hovorí sa, že z diaľky pripomína haldu smetí), táto fascinujúca prastará rastlina sa ako jediná dokázala prispôbiť a nepodľahnúť enormným zmenám klimatických podmienok. Dalo by sa o nej povedať, že je to ozajstná rarita a podivnosť našej planéty, ktorá prežije takmer všetko...

V neurčitom čase a priestore, v ktorom vstupujeme do Svätyne, múzeá a galérie neexistujú. Obrazy, objekty, grafiky či sochy nepredstavujú „vzácnosť“ či dôležitosť, a inštitúcie, ktoré ich kedysi podporovali a ochraňovali, zanikli. Finančné a environmentálne krízy, konflikty a vojny prerástli do existenciálnej krízy. Interiéry budov sa v prirodzenom kolobehu architektúry menia a prispôbujú potrebám spoločnosti. Čo v tejto realite predstavuje pojem svätyňa? Na čo a komu slúži? Koho a čo si uctieva?

Výstava Svätyňa nadväzuje na prvú časť z autorkinej trilógie Koniec v troch častiach, v ktorej sa zrodí

nepravdepodobná vízia slobody a úniku pred všadeprítomným dohľadom vo forme ostrova, ktorý doposiaľ existuje iba v digitálnom priestore ako virtuálne smetisko pre chybné dáta. Vidina obývania Nulového ostrova, ako sa toto miesto nazýva podľa svojich koordinácií 0,0, je stelesnením možnosti lepšieho, slobodnejšieho a férovejšieho sveta. Hnutie „nulistov“ nadobúda čoraz viac nasledovníkov, inšpirovaných duchom sebestačnosti, odhodlania a vytrvalosti.

Úsilie, neúnavnosť a štipka nádeje sa ťahajú naprieč budovou, viera vo vysnívaný ostrov sa prelína so symbolikou prehistorickej rastliny a so snahou zabezpečiť najzákladnejšie životné potreby. Svätyňa ponúka viac otázok než odpovedí, no v nepravdepodobnej symbióze okolností sa práve adaptácie schopnosť a vytrvalosť stávajú dôvodom na uctenie a vďakyvzdanie.

Tamara Kametani (*1988, Nitra) študovala na Royal College of Art v Londýne a filmovú a fotografickú tvorbu na Napier University v Edinburgu. Aktuálne žije a tvorí v Aténach. Vo svojej tvorbe reaguje na aktuálne spoločenské dianie, a kriticky (i ironicky) pracuje s istou dávkou absurdity, hlavne s témami ako hraničná politika, moc, rôzne formy dozoru a zvýšenej kontroly v digitálnom i reálnom priestore, a nadmerné narastanie a bujnenie nových technológií. Jej tvorba je otvorená a dáva do istej miery divákovi priestor na interpretáciu a riešenie nastolených problémov. Venuje sa širokému spektru médií, napríklad videu, fotografii, inštalácii, soche, ale aj webu a rôznym digitálnym formátom a aplikáciám slúžiacim na „mapovanie“. Od prepuknutia pandémie sa vo svojej tvorbe intenzívnejšie zameriava na umelú inteligenciu, algoritmy, konšpiračné teórie a alternatívne verzie budúcnosti.